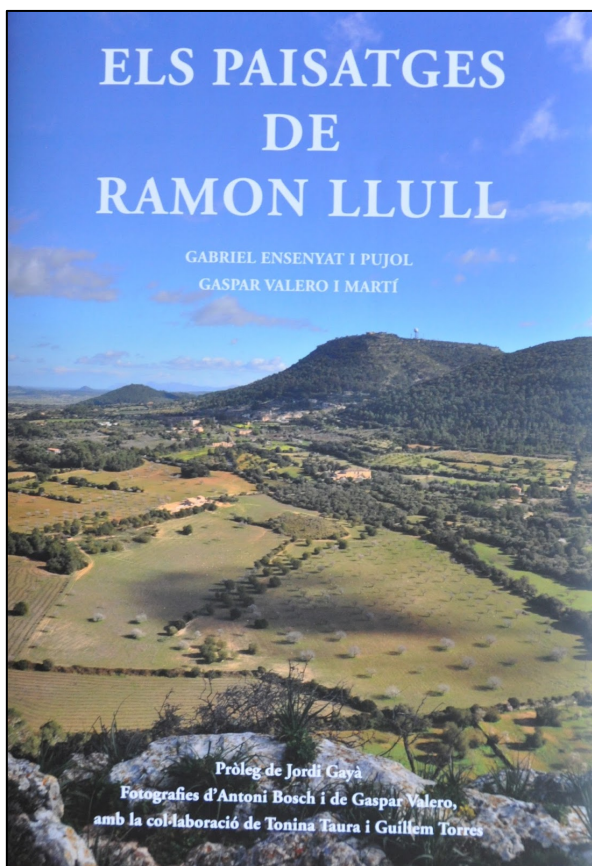

Maribel Ripoll Perelló

Ensenyat, G. & G. Valero. *Els paisatges de Ramon Llull*. Pròl. de Jordi Gayà. J. J. Olañeta Editor, 2015.

Ressenyat per: Maribel Ripoll Perelló (Universitat de les Illes Balears)

Assistim durant aquest Any Llull (2015-2016), dedicat a la commemoració de la mort del polifacètic Ramon, a una eclosió d'estudis i de publicacions que, des d'una perspectiva original i innovadora, afinen encara més el paper que el savi il·luminat tingué en la història de la cultura i del pensament europeus. Un lloc privilegiat entre aquests estudis l'ocupa *Els paisatges de Ramon Llull*, composició excel·lent, a quatre mans, de dos experts en història i en interpretació de la geografia, que ressegueixen el paisatge que va originar i va acollir el sistema filosòfic lul·lià. Gabriel Ensenyat i Gaspar Valero ens ofereixen, acompanyats d'un equip de fotògrafs i de col·laboradors brillants, una anàlisi minuciosa, detallada i exhaustiva de cada un dels racons fressats per Mestre Ramon. Prologat acuradament per un dels lul·listes de reconegut prestigi internacional com és Jordi Gayà, és editat sota el prestigiós segell de J.J. Olañeta, Editor.

Després de la presentació i de la introducció en la qual s'explica la transcendència que l'espai geogràfic té en l'esbós de la biografia lul·liana, s'inicia el recorregut per la Mallorca medieval i la ciutat gestant, segueix per la importantíssima muntanya de Randa i els seus voltants, continua pel monestir de la Real i l'antic monestir de Miramar, per endinsar-se finalment en la geografia septentrional de Mallorca, enclavament de diverses possessions familiars. La labor desenvolupada no tendria res d'especial si es tractàs només d'una recollida sistemàtica d'aquests espais en relació

amb la tradició lul·liana. Sense cap mena de dubte, el que el converteix en un llibre de primera magnitud és el lligam de relacions que s'estableixen entre tots i cada un dels paisatges descrits. Aquesta circumstància provoca que en cada espai s'hi aixoplugin aspectes biogràfics de Llull, aspectes circumstancials de la història política, de la devoció lul·liana o de la tradició lul·lística. Des del nostre punt de vista és del tot necessari remarcar l'avantatge que suposa tenir a l'abast alguns textos que són de difícil consulta o que estan distribuïts en obres de diversa procedència. És el cas de tota la informació referida a la ciutat de Mallorca, la Palma d'ara, descripció en la qual s'hi desplega una autèntica allau de referències històriques i de notes puntuals extenses, que perfilen cada un d'aquests espais com a únic. És en aquest sentit que podem considerar l'obra presentada com una peça única en la bibliografia lul·liana, que recull exhaustivament detalls escampats arreu de la bibliografia general i que configuren, així, un cos homogeni que facilita la comprensió global del personatge Ramon Llull i de la seva transcendència.

Finalment, cal destacar la bona qualitat de les imatges que il·lustren cada un dels espais presentats: són imatges que esdevenen testimonis directes dels paisatges humans i geogràfics tractats, imatges que revelen secrets callats al llarg del temps i que fins i tot poden aportar tanta o més informació que la glossa del text. Imatges minucioses bellament seleccionades d'edificis, paisatges rurals o de detalls inimaginables, gens ni mica pleonàstiques o sobreres, impreses en una qualitat excepcional.

En conjunt, l'obra que ens presenten Ensenyat & Valero per commemorar el setè centenari de la mort de Ramon Llull, és una obra imprescindible no només per a la formació d'un públic ampli i divers delerós d'aprendre qui va ser Ramon Llull, sinó també per als lul·listes consagrats en l'estudi de l'insigne pensador.